

Winkel jij fair? - Rollenspel

Verhaal 1: De multinational

7 leerlingen:

- 3 boeren
- 1 CEO van een bedrijf
- 1 supermarktmanager
- 2 klanten

In dit verhaal zijn er drie boeren die alle drie cacaobonen telen.

-Boeren komen op-

Na het telen van de bonen verkopen ze dat door aan een kleine groep cacaohandelaars. Deze handelaars verkopen de cacao door aan enkele chocoladebedrijven.

-CEO van een bedrijf komt op-

De chocoladebedrijven kunnen door hun samenwerking met grote supermarktketens de chocolade aan heel veel mensen verkopen. Dit legt een grote werkdruk op de boeren. Bovendien krijgen ze ook niet genoeg betaald. De bedrijven zijn groot, en hebben veel macht over het uitgeven van hun geld.

De CEO van het bedrijf geeft 1 munt aan elke boer. De boeren geven de cacaobonen.

-De boeren mogen gaan zitten-

De chocoladebedrijven werken samen met supermarkten om zo veel te kunnen verkopen.

-De supermarktmanager komt op-

De chocoladebedrijven willen graag veel winst maken dus vraagt hij veel geld voor de chocolade.

De CEO van het bedrijf vraagt 5 muntjes per pak chocolade aan de supermarktmanager.

De manager geeft 5 muntjes. Het bedrijf geeft één pak chocolade.

-De CEO mag gaan zitten-

Nu willen de supermarkten ook geen verlies maken, dus verkopen ze de chocolade aan de klanten, maar ze vragen er natuurlijk een beetje meer voor dan dat ze hebben moeten betalen.

De supermarktmanager vraagt 6 munten aan de klanten, de klanten geven 6 munten. De manager geeft de chocolade.

-Beide mogen gaan zitten-

Leerlingenkaartjes

Boer 1: Je teelt cacaobonen, maar er is maar 1 bedrijf dat je cacao wil kopen. Je hebt geld nodig om je gezin eten te geven dus verkoop je je cacaobonen aan dat ene bedrijf, je vindt dat je niet genoeg geld krijgt, maar je moet het wel aannemen want anders krijg je geen centen.

Wat jij doet: Je krijgt 1 muntje van het bedrijf en geeft je bonen af.

Boer 2: Je teelt cacaobonen, maar er is maar 1 bedrijf dat je cacao wil kopen. Je hebt geld nodig om je gezin eten te geven dus verkoop je je cacaobonen aan dat ene bedrijf, je vindt dat je niet genoeg geld krijgt, maar je moet het wel aannemen want anders krijg je geen centen.

Wat jij doet: Je krijgt 1 muntje van het bedrijf en geeft je bonen af.

Boer 3: Je teelt cacaobonen, maar er is maar 1 bedrijf dat je cacao wil kopen. Je hebt geld nodig om je gezin eten te geven dus verkoop je je cacaobonen aan dat ene bedrijf, je vindt dat je niet genoeg geld krijgt, maar je moet het wel aannemen want anders krijg je geen centen.

Wat jij doet: Je krijgt 1 muntje van het bedrijf en geeft je bonen af.

CEO van een bedrijf: Je hebt een bedrijf dat van cacao chocolade maakt.

1. Je bedrijf is zo groot dat er geen andere bedrijven meer zijn die dezelfde cacao als jij wil hebben. Je kan dus helemaal zelf kiezen hoeveel je wilt betalen aan de boeren die enkel aan jou hun cacao kunnen verkopen. Je wilt graag veel geld hebben dus betaal je maar weinig aan de boeren.

Wat jij doet: Geef 1 muntje aan elke boer.

2. Jouw bedrijf maakt van de cacao chocolade. Die chocolade verkoop jij aan de supermarktmanager en omdat jij zo een groot bedrijf hebt, mag jij helemaal zelf kiezen hoeveel de winkeliers jou moeten betalen voor die chocolade. Je wilt graag veel geld hebben, dus vraag je veel geld aan de manager.

Wat jij doet: Je vraagt 5 muntjes aan de manager.

Supermarktmanager:

1. Jij wilt chocolade verkopen in je winkel. Die chocolade moet je eerst bij een bedrijf kopen die de chocolade maakt. Er is 1 bekend bedrijf dat die chocolade aan jou kan verkopen dus je moet de centen die het bedrijf vraagt, geven.

Wat jij doet: Je geeft 5 muntjes aan het bedrijf.

2. Jij verkoopt de chocolade in de winkel, maar omdat je geen verlies wil maken moet je het iets duurder verkopen dan dat jij gekocht hebt.

Wat jij doet: Je vraagt 6 muntjes aan de klant.

Klant 1: Jij wil graag chocolade kopen dus je gaat naar de winkel en koopt de chocolade.

Wat jij doet: Je geeft 6 muntjes aan de winkelier.

Klant 2: Jij wil graag chocolade kopen dus je gaat naar de winkel en koopt de chocolade.

Wat jij doet: Je geeft 6 muntjes aan de winkelier.

Verhaal 2: Fairtrade

9 leerlingen:

- 3 boeren
- 2 Fairtrade-medewerkers
- 2 kleine handelaars
- 1 winkelier
- 1 klant

Er waren 3 boeren die alle 3 cacaobonen telen.

-3 boeren komen op-

Zij telen die om daarna door te verkopen aan bedrijven en handelaars die die cacaobonen kunnen bewerken en er uiteindelijk chocolade van maken. Nu is er een Fairtrade organisatie, in dit geval Oxfam Wereldwinkels, die samen met kleine handelaars ervoor zorgt dat de boeren genoeg geld krijgen voor hun harde werk en goede cacaobonen.

-2 Fairtrade-medewerkers komen samen met de 2 handelaars op-

De kleine handelaars geven 2 munten aan elke boer. De boeren geven de cacaobonen.

-De boeren mogen gaan zitten.-

De kleine handelaars zorgen er nu voor dat de cacaobonen chocolade worden. Daarna gaan ze deze chocolade verkopen aan winkeliers.

-Winkelier komt op-

Ook deze handelaars willen geen verlies maken, ze vragen dus meer dan wat ze betaald hebben.

De handelaars vragen 4 muntjes per pak chocolade aan elke winkelier. De winkeliers geven 4 muntjes. Het bedrijf geeft de chocolade.

-De kleine handelaars mogen gaan zitten.-

Nu willen de winkeliers ook geen verlies maken dus verkopen ze de chocolade aan de klanten, maar ze vragen er natuurlijk een beetje meer voor dan dat ze hebben moeten betalen.

-Klant komt op.-

De winkeliers vragen 6 munten aan de klanten, de klanten geven 6 munten. De winkeliers geven de chocolade.

Leerlingenkaartjes

Boer 1: Je teelt cacaobonen en je verkoopt je die aan Oxfam en kleine handelaars.

Wat jij doet: Je krijgt 2 muntjes en geeft de cacaobonen.

Boer 2: Je teelt cacaobonen en je verkoopt je die aan Oxfam en kleine handelaars.

Wat jij doet: Je krijgt 2 muntjes en geeft de cacaobonen.

Boer 3: Je teelt cacaobonen en je verkoopt je die aan Oxfam en kleine handelaars.

Wat jij doet: Je krijgt 2 muntjes en geeft de cacaobonen.

Fairtrade-medewerker 1: Samen met de kleine handelaar zorg jij ervoor dat de boeren genoeg geld krijgen voor hun harde werk en goede cacaobonen.

Wat jij doet: Je gaat samen met de kleine handelaar naar de boeren.

Fairtrade-medewerker 2: Samen met de kleine handelaar zorg jij ervoor dat de boeren genoeg geld krijgen voor hun harde werk en goede cacaobonen.

Wat jij doet: Je gaat samen met de kleine handelaar naar de boeren.

Kleine Handelaar 1:

1. Samen met Oxfam zorg jij ervoor dat de boeren genoeg geld krijgen voor hun harde werk en goede cacaobonen.
Wat jij doet: Je geeft 2 muntjes aan de boer.
2. Jij verkoopt de chocolade aan winkeliers, omdat je geen verlies wil maken moet je het dus iets duurder verkopen dan dat jij gekocht hebt.
Wat jij doet: Je vraagt 4 muntjes aan de winkelier.

Kleine Handelaar 2:

1. Samen met Oxfam zorg jij ervoor dat de boeren genoeg geld krijgen voor hun harde werk en goede cacaobonen.
Wat jij doet: Je geeft 2 muntjes aan de boer.
2. Jij verkoopt de chocolade aan winkeliers, omdat je geen verlies wil maken moet je het dus iets duurder verkopen dan dat jij gekocht hebt.
Wat jij doet: Je vraagt 4 muntjes aan de winkelier.

Winkelier:

1. Jij wilt chocolade verkopen in je winkel. Je koopt die chocolade bij kleine handelaars die samenwerken met Oxfam.
Wat jij doet: Je geeft 4 muntjes aan de handelaars.
2. Jij verkoopt de chocolade in de winkel, maar omdat je geen verlies wil maken moet je het iets duurder verkopen dan dat jij gekocht hebt.
Wat jij doet: Je vraagt 6 muntjes aan de klant.

Klant : Jij wil graag chocolade kopen dus je gaat naar de winkel en koopt de chocolade.

Wat jij doet: Je geeft 6 muntjes aan de winkelier.